

BARS-HONT

KÖZMŰVELŐDÉSI-, TÁRSADALMI- ÉS POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak: Egészévre 10.—
félévre 5.—, negyedévre 2.50 pengő
Egyes szám ára: 20 fillér

Megjelenik minden vasárnap reggel
FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. KERSÉK JÁNOS
FELELŐS KIADÓ: BARTHA PÁL

Szerkesztőség és kiadóhivatal Léva.
Telefon 98.
Kéziratokat nem örzünk meg.

Hetényi Rezső alispán a népművelés feladatairól, a magyar életforma megteremtéséről

A Bars—Hontvármegye Iskolánkülvül Népművelési Bizottsága által rendezett népművelési előadóképző tanfolyamot Léván hétfőn délelőtti nyitotta meg ünnepélyes külsőségek között dr. Hetényi Rezső alispán, a Népművelési Bizottság elnöke. A tanfolyamnak mintegy nyolcvan hallgatója van, 78 tanító, 1 lelkész és 1 jegyző felerészben Bars Hont, felerészben pedig Nyitra Pozsony vármegyéből. A tanfolyam hallgatói hétfőn reggel testületileg vettek részt az isteni tiszteleteken, majd az Országzászlót koszorúzták meg. Az Országzászlónál Rejner Károly zselizi tanító mondott lelkes hangú beszédét.

A tanfolyamot a licetum rajztermében tíz óraker nyitotta meg az alispán a város köz és kultúrelve vezető egyéniségeinek jelenlétében, majd maga tartotta meg mindjárt az első előadást „A közigazgatás és a népművelés kapcsolata” címen. Ez az értékes és gyakorlati sikon mozgó előadás az iskolánkülvül népoktatás irányelveit jellemezte ki a tanfolyam hallgatósága számára s a közigazgatási vezető tapasztalatai anyagán kívül a magyar élet ősi nép jellegzetességeinek, életformájának feltámasztásán tudatosán fáradozó fő tervszerű elgondolásait tárta a hallgatóság elé a népiért és a tájajáért egződő meggyvezető őszinte gondolatával. Az előadásból a következőket emeljük ki:

Jól közigazgatni a legnehezebb, de legproduktívabb feladat, ott amíg az egyik községben községváza, iskolák szépen tartozott templomok, utak, kőskutak, csatornázás, jóléti intézmények, hitel és termelési szövetkezetek vannak, a másik községben rozszant épületek, tengelyig érő sár, nedves lakások, rozsz iskolák... Ha érdeklődünk, hogy miért a különbség megtudjuk, hogy a minta-faluban elsőrendű jogú dolgozói, összhangban a kiváló pappal és tanítóval, míg a másikban rozsz jegyző élt, aki a rendeleteknek éppen hogy immel-ámmal megfelelt s a falu vezetőivel ellenséges viszonyban állott.

Mert nem elég kötelezetgtudásra, összefogásra, többtermelésre és áldozatra tanítani a népet, hanem az élenállók a kötelezetgtudásról, az áldozatkészségről és az összefogásról cselekedeteik által adjanak követendő példát.

A magasabb népi, kultura és a népművelés eredményét elősorban a közigazgatás fogja élvezni. Sokkal könnyebb vezetni egy szellemileg magasabb színvonalon álló kulturált népet, mint analfabéta és babonás hiedelmekben élő tömeget.

Ezekből az éstakialakozó és népfőiskolás gazdalkodóságig nagyon nagy az út, ezt azonban a lehető leggyorsabban meg kell járunk. A muzsáknak a fegyvercsörgés között sem szabad hallgatniok, a fejlődő magyar életnek menni kell tovább és már most dolgozunk meg az új Európa új rendjében, a minket megillető vezető helyért. Az új Európában a nemzet és a tömegek rabszolgaságát jelentő aranyvaluta helyett értékesebb és realitásbabb valutát ismertünk meg: a munka valutáját. A munka termel, a termelvénynek értéke van. Minél többet termel egy nemzet, annál gazdagabb. Ha a munka helyettesíti az aranyvalutát, a minőség jelenti az aranyat, a

valutának a finomságát. Minőségi termelést csakis képzett és tanult társadalommal lehet produkálni. Ha a nyugati államokat nézzük, látjuk azt, hogy a nép vagyonszeredése, iparának vagy mezőgazdaságának fejlettsége egyenes arányban állat a nemzet kulturális színvonalával. Dánia és Hollandia rosszabb földön viszonylagosan kétszer annyi állatot nevelt és még egyszer annyi szemet termelt, mint Magyarország. Ugyanez áll ipari viszonylatban is. Európa új rendjére felkészülve, ha azt akarjuk, hogy a magyarság méltó és vezető helyre kerüljön, a népművelésnek három irányban kell folytania: meg pedig a lelki, a nemzetpolitikai és a nemzetgazdasági népművelésre.

Az első a legsürgősebb a lelki sikon fut, célja az egységes magyar lelkeség kialakítása. Az elmúlt husz évben a cseh, a román és a szerb politika fő célja volt a magyar nemzeti öntudat kiirtása.

Szükségesnek tartom tehát, a magyar történelmet, a magyar irodalmat és ezen előadások keretén belül a magyar hadvezéreket, írókat, költőket építészeket, szobrászokat, festőket ismertetni és beleegzteni a nép lelkébe, hogy számarányhoz képest a magyarság adta viszonylagosan a legtöbb szellemi értéket a világnak.

A lelki népművelés feladatai közé tartozik az ősi magyar hagyományok éltrekelése és ébrentartása, a magyar sora vállalásának hirdetése, a magyarság politikai helyzetének tanítása a Kárpátok és Duna-medencében élő népek között.

Tervszerűen velköztelték ki a magyar falvak népi régi viseletéből, szokásaiból, csak azért, hogy ha ruháját és erkölcsét elveszti, könnyebben lehet belőle proletárt csinálni. Észután igazán csak a progadanda és pénz dolga, hogy be lehessen őket állítani a szidó, szabadkőműves világörzadalom céljai szolgálatába.

Vissza kell tehát adni népünknek viseletét, régi erkölcsét, régi életformáját. Én a vármegyében főként ezért rendeztem meg a falunépoktatást és ezért fogom azokat a jövőre névbe is állandósítani, ami ezen a célon kívül még egy-egy eszköze a tehetség kiválasztásának is.

A honvédelmi szellemet az iskolában, a levante egyesületekben és a katonaságnál nagyszerűen ébrentartják, amelynek eredményét az oroszországi harcokról jött büszke jelentések hírói-hétre igazolják. Az iskolánkülvül népművelésnek feladata abban nyilvánul meg, hogy ezeket az eredményeket ezer esztendő távlatában tárja a hallgatóság elé, egyszerűsített hirdetések azt is, hogy a honvédelmi szellemnek, nemcsak a harctéren, hanem a nemzet nagy céljai érdekében idebenn, a férfiak és nők részéről egyaránt ugyanolyan mértékben kell megnyilvánulni.

A nép a lelkébe, közfelfogásába bele kell vinni azt, hogy aki nem tud lemondani, aki nem akar többet termelni és nem akar áldozatot vállalni, az a község ellen vét és elárulja a nemzet jövőjét.

A nemzetpolitikai népművelés sorozan összefügg a magyar lelkeség kialakításával és

a két fogalmat ugyanzólván alig lehet elválasztani. Amíg a lelki nevelés alatt értek minden olyan tanítást, amelynek eredménye meg nem alkuvó áldozatkész, magukat minden körülmények között magyarnak valló lelkeség kialakítása, addig a nemzetpolitikai nevelés alatt értem azt az irányítást, amelynek eredményeként mindenből öntudatos, törvénytisztelő és államvezetés célját megérő, a nehez idők sanyarubb soraát közérdekből vállalni tudó magyar állampolgárokat tudunk adni a nemzetnek.

Sajnos, az öntudatot nagyon sokan félreértik, öntudat helyett pökhendiséget alkalmazzanak, vagy fennhúzzák, sokan pedig azt hiszik, hogy a törvényes rendelkezésekkel vagy a nehezebb helyzetekkel szembeállás, nem más, mint az öntudatokból kifolyó kötelezettségszerű viselkedés.

Meg kell magyarázni a természetrendeleket, a közzelátási rendelkezéseket, a nép- és családvédelmi alisp célját és általában minden olyan jogszabályt, amely a falvak népiét követlen érinti. Ugyancsak szükségesnek tartom, hogy tájékoztatást nyerjen a falvak népe a szövetkezeti eszméről, a teherkészségről, az adóügyről éppen úgy, mint a hitelről és váltórol.

Nagyon sok helyen a falvak községébe, különösen az asszonyok, bizalmatlanul a kormányzat egészségügyi törekvéseivel és még mindig jobban hisznek a javasasszonynak, mint az orvosnak vagy a zölkkeresztes védőnöknek.

Nagyon fontosnak tartom a helyes építkezést is. A hatóság a nagyobb építkezéseknél vigyázz arra, hogy az megfelelő talajon, megfelelő stílusban, egységesebben legyen létrehozva. Nagyon sok esetben kisebb építkezéseknél éppen a legszegényebb néposztálynál, ahol a községi előjáróság végi a helyszíni szemlélt, méltányosságból ezbe a szempontokra figyelemmel nincsen. Egyetlen lakóházat sem volna szabad olyan stílusban sem amelyk elüt a magyar formától. Szeretném, ha minden ház a barsi illetve honti tájnak megfelelő stílusban épülne. Ilyen terveket fogok készíteni és minden községnek kiadni, mert a magyaros viselet, a magyar életforma mellé magyar ház is illik.

Szükségesnek tartom minden községben a zuhatagkutak létesítését is. Ezt fokozatosan minden községben el is fogjuk készíteni. Ezeknek nemcsak a célja, hogy a lakoságot egészséges vízzel ellássák, hanem az is, hogy az összes létesítendő kutaknak mintái szolgáljanak. Több község tífusz-járványát egy napról a másikra szüntettem meg azal, hogy bizonyos kutakat betömettem és helyettük új zuhatag kutat építtettem.

Ezeket a kérdéseket a népművelési előadások keretében ismertetni kell és ezek azok a kérdések, amelyek ismertetésénél a közigazgatás községi tisztviselői, jegyző, orvos, zölkkeresztes védőnök bekapcsolódhatnak a népművelés munkájába.

Sorunk és jövőnk legfőbbjébe sebe az egyke- Legtehetségesebb emberfajtánk, a garmamentai és ipolyment, pusztul. Ösegítette a cseh politika is, mert sehol tervszerűen anyai magzatelhajtás nem történt, mint éppen a felvidéki magyarság között. Ők a magyarság kipusztulását időre és órára biztosra vették. Meg kell magyarázni a népek, hogy akár telepítés akár keveredés de bármilyen tartás

fenn és mentse át puztuló fejtáját. Új készülő törvényeink az egykének nem csak, hanem kedveznek, de többet fog örökölni a három gyermek egyenként, mint az a gyermek, aki csak egyedül van.

Ebben az országban száz-eszre megnő, új közepeztályt kell teremni. Erre legalkalmasabb a mi magyar fejtánk, hogy azok fiából kerüljön ki a sok hiányzó orvos, mérnök, kereskedő, banktisztviselő és a közigazgatás vezetői. A székei föld szapora magyarsága egész nemzeteket adott a magyar közepeztálynak és kiváló tehetséges emberpéldányokat adott a társadalom és tudomány minden ágának. Ez a Bars-Heut Nyitra-Posszony magyarság jóvendő feladata, nem öszeörökölve 60—80 holdat, várni a biztos puztulást.

A harmadik és legproduktívabb tanítás a gazdasági sikon fut. Meg kell kétszerezni a magyar föld termését és meg kell javítani a minőségét. Az előadások 50 százaléka a mezőgazdaság állattenyésztés és házipár tárgyokról kell lennie.

Ez előadás keretében nem fér bele még halvány vonatkozás sem az adótlóságok és lehetőségek kihasználása s ezért csak egy-két példára mutatok rá. Egy községben 8 heid hasznatlan, kipusztult szőlőterülete gyümölcsstermelő szőlőkezeset alakítottam. Összeállt husz gazda, akik évenként bizonyos nagyság területet egyforma jonathán almával telepítettek be. Az ötödik évben eladták az első vagon gyümölcsöt 16.000 pengőért.

Ugyanott boszniai szilva aszalt csináztattam a feiu számára és az akkor 8 filléres meg-baváló szilvátéri kg-ként aszalt állapotban 1 pengő, tehát nyers állapotban 8 fillér helyett 30—40 fillért tudtak elerni. Más községben, tejszövetkezetet, harmadikban fűszet, negyedikben ahol ezer holdnyi akácerdő volt más szövetkezet alakítottam és így tovább.

A legfontosabb az, hogy minden község határában a helyi viszonyoknak megfelelően a legalkalmasabb termelést egy fejtában és egy minőségben kell meghonosítani. Ugyanakkor a házi iparok ki kell előgítenia mezőgazdaság termelési szükségleteit is. A gyümölcsstermelő vidéknek a téli folyamán készíteni kell a kesarakat és a ládákat. A kender és lentermelő vidéknek be kell állítani a szövőházipárt. A kukoricatermelő vidéknek a hancsot és sustyát kell feldolgozni és így tovább, az adottságok szerint.

Az isko'ánkívüli népművelésnek a feladata az, hogy azok részére, akiknek nincs módjuk sem gazdasági képzésükben, sem exalt-kalászos tanfolyamon, sem nép'istola'ra résztvenni, bizonyos ismereteket nyújtsunk. Nagyon fontos volna, hogy az iskolánkívüli népművelési előadások keretében előadóként azok, a fentebbi lehetőséget kihasználják, minél többet szerepeljenek.

Ht az iskolánkívüli népművelés felrása a lelkeket, megteremti az egységes magyar lelkiséget, fogékonyá teszi a népet a magyarság nagy sorskerdeséi iránt, letéri a minden haladással szemben tápláni szokott ellenállást, már akkor is eredményes munkát végez.

szaki tanácsos, az állampépítészet hivatal (lényke 30 P-öt adományozott, egy magát megnevezni nem akaró verádónak a vérdíját, 52 P öt küldött be ugyanerre a célra.

Aszálscsecei levente egyesület 4475 drb cigarettát, dohányt, cigarettapapírt stb. küldött be honvédeink számára.

Aszálscsece mindig példát mutat lelkes munkájával. Pólya Erő községi bíró nemrégiben 45 kg tollat gyűjtött s maga hozta be Lévára. Felsőcsécsén is 22 kg tollat gyűjtött Csekei István községi bíró, s 6 is a saját kocsián hozta be hezzánk. Kússáron Vancsóné Varga Enília tanítóné a gyermekkorai gyűjtött tollat s szákszámra hordta össze a gyermekek kicsi cromagocskákban, de annál malegebb szeretettel. A legnagyobb közsémet illeti azonban Laky Béláné Sándorhalmán, aki 25 kg tollat fosztatt fel a saját lakásán. Hangulatos, kedves foszte estéket rendezett s osztotta a hófóhér kalácsot, a diót, almát jószíval, magyaros nagyasszonyi szeretettel. Az Ur-isten áldása híreje az adakozókat.

A Vörös Kereszt Önk. Ápolónői Szervezetének Vezetősége.

Népművelési napok Ipolykeszin és Kisgyarmaton

Dr. Hetényi Rezső alispán kezdeményezésére megindult népművelési napok vármegyéserte egyre fokozódó sikerrel folynak tovább. Ipolykeszin Ipolykiszezi, Ipolyzalka, Ipolytölgyes és Lókés község lakói gyűltek össze egyszerűen sikerült népművelési nap keretében. A nap valóban a népi szellem jegyében folyt le. Keresztes János piébanos beszéde után kezdődött meg a kintnő műsor. Kiemelkedő pontja az ipolykiszezi lakodalom bemutatója. Gyönyörű ősi szokások elevenedtek meg szemünk előtt. Ugyanezek csillogtak az ipolytölgyesiek karokapós táncában és a letkési leányok kigunyeles énekeiben. Nagy sikere volt az ipolytölgyesi Gyöngyösbokréának is. Az ipolykiszezi gyermekek helyi népi játékokat mutatták be. Igen eredeti volt az ipolykiszezi harmonika-szenek is. A leventék gyakorlatai és a többi kintnő számok szinesség varázsolták a kintnő műsort. Két zenei éstéketség, Lenkei Lőrinc (Ipolykiszezi) (tárogató) és Nagy Kálmán (Ipolytölgyes) (szájharmonika) nagy zenei tudásról adtak számot. Dr. Hetényi Rezső alispán frapán beszédében ecsejtette a népi tudás és művészet nemzetfenntartó erejét. Este tábornok fejtete és a műsort. A kultúrnap népművelési kiállításal, udvar-, kert- és gyermekszépségversenyyel volt egybekötve.

Kisgyarmaton Kisgyarmat és Garmpáld lakói jöttek össze. Fesztői népviseletük elbűvölte a nézőket. Szöttesek kiválóssága megszélesítőn híres. Kiállításuk osztatlan sikert aratott. Népi táncokban ősi magyar motívumok eddig nem ismert szépségei tárultak fel. Városinkban is be kellene mutatniok. Értépek, irásis jelenetek, játékok, zene-és énekszámok, szavaiatok, táncok, népies jelenetek csokrában tündökölt az örök magyar szellem. Dr. Hetényi Rezső alispán tüzeggyűjtő beszédében a magyar népi géniussnak áldozott. A résztvevők lelkesen ünnepelelték vármegyénk népszeri alispánját. Mindkét népművelési napon jelen volt dr. Hencz Aurél kir. tanfelügyelő is. Kisgyarmaton nagysikerű vitamios keriverseny is volt. A látottak biztosítottak nyujtanak arra nézve, hogy ezen falvak lakói büszkén őrik őseik hagyományait.

(F. T.)

Mindent a Vöröskeresztért!

„Az indus, ha alamizsnát ad, köszönetmond a koldusnak, aki neki alkalmat nyújtott arra, hogy jól tegyen és érezze azt a mindennél boldogtobb ki-elégítést, mit a jó cselekedet az emberi lélekben fakaszt.”

Minden igazi vöröskeresztes ilyen jóérzések szakadatlan sorozatában éli le életét, mert nemcsak a saját maga jócselekedetei töltik el megnyugvással a lelkét, de kétszerez örömet ér, amikor számtalan más embertársát is ugyanerre a nemes munkára serkenti. Azért, amikor mi, vöröskeresztesek Léva város nagy közönségének újbóli támogatását kérjük, amikor városunk minden egyes tagját külön kérjük meg arra, hogy álljon újból mellénk munkánkban, nem úgy érezzük, mintha kőnének, hanem mintha adnánk; a legzsebbeit, legbődogitóbbat, részt abból a gyönyörű munkából, mely nemcsak emyhíteni akarja a szomorú jelen szemédeséit, hanem szilárd kitarással munkája az igaz, mélyesség emberszeretet által szebbé varázssal jővőt.

Az emberiség történetére a legsötétebb árnyékok mindig egy-egy háborús korszak berzalma veti. Ilyen korszak árnyéka hullott a mi életünkre is. Éj jek nekünk, ha össze nem fogunk, ha nem fogjuk elég szorosan egymás kezét, ha nem állunk munkába valamennyien, a csak egy pillanatra is elfelejtjük, hogy milyen súlyos és komoly kötelességeink vannak.

Ma senki sem élhet önmagának, senki sincsen, akinek, csak a saját családjával szemben volnának kötelességei; a sorsközösséget vállalunk kell, s ebben az élet-halál küzdelemben újabb és újabb kötelességeket kell teljesítenünk mindazokért, akik hirt a fronton harcra, mindazokért, akik beteges, sebesülten várják gyógyulásukat, s a hozzátartozóikért, akik támogatásra szorulnak, s azokért, akik hiába várják vissza a családfelemlő édesapát, férjét, vagy testvérét.

Mi vöröskeresztesek is részesei vagyunk ennek a most felelő harcnak, s tudjuk, hogy minden legkisebb szolgálata is becses és célravezető, ha azzal Krisztus Evangéliumát s magyarságunkat szolgáljuk.

Ennek a munkának megkönnyítésére nyitjuk meg július 1-én vöröskeresztes iródnak is. A Lévai Takarékpénztár gyönyörű gesztussal mellett segítségünkre s egy föld-sziati, utóára nyíló üzlethelyiséget bocsátott

rendelkezésünkre. Az iródt Hadikórháznak egyes óráival rendeztük be, s szombat, ünnep és vasárnap kivételével mindennap reggel 9—12 ig és d. u. 4—6 ig tárjuk nyitva.

It várjuk mindazokat, akik az áldozatos szeretet filléréit hozza be önként, szívesen, akik butordarabokat, berendezési tárgyakat, tollat, ágyműt, fehérneműt, pohár és edény-félt ajánlanak fel létesítendő hadikórházunk céljaira.

Ide kérjük a katonáknak szánt adományokat, a már most gyűjtendő téli, meleg holmikat, dohányt, cigarettát, szórakoztató folyóiratokat, könyveket, társasjátékokat (sebestült katonáinknak) moródekeztükét, borotva és moszapszappant stb.

It lehet érdeklődni bővebben a most szeptemberben újra kezdődő két évig tartó hivatásos ápolónői tanfolyamok iránt, amely tanfolyamokra minden arra valóban alkalmas, erkölcsiileg is kifogástalan 18—30 év körüli nő jelentkezhet, feltétlenül is, esetleg ingyenes felvételt kérve.

It jelentkezhetnek az önkéntes verádók, akik a helybeli állami kórházban lesznek kivizsgálva.

It várjuk mindazokat, akik munkájukkal, jó tanácsaikkal a segítségünkre óhjatnak lenni. Rengeteg munka vár itt azok számára, akik dolgozni akarnak. Július 5-én füsttelen napot rendezünk, kérjük a helytársadalom szives jelentkezését, hogy az urnákhoz kivánságuk szerint eszthassuk be őket.

A Vöröskereszt Honvéd Bajtársi Ródió szolgálat utján honvédeinknek továbbítandó üzeneteket mi veszünk át. A központi tudakozódó irodával állandóan összeköttetésben állunk. Kálldölnő őis honfirtársaink számára a 25 szög terjedő közleményeket mi továbbítjuk. Erre vonatkozó blanketták nálunk kaphatók.

Amikor mindazeket a nagyközönség szives tudomására hozzuk, el nem mulaszt-hatjuk, hogy hálás köszönetet mondjunk mindazoknak, akik a közelmult napokban juttatták el hozzánk adományait.

Hadikórházunk felszerelésére br. Majthényi László újból 20 P-öt küldött, Mihály Istváné szeliről szintén 20 P-öt, Vanger István igazgató-tanító évszóró gyűjtése Nagykálmán 26 P.

A két éves ápolónői iskola ingyenes név-endekei kiképzésére Hospflaer László mű-

— A NÓTATARSOLY szerkesztőjének kiadásában megjelent Somolányi—Korenty: Ballagó, melynek hangjai mellett ballagtak a lévai gimnázium vendékljai. A lévai könyvkereskedésben kapható, vagy 80 fillér postabélyeg ellenében megküldi: Korenty Sándor Léva.

Népművelési nap Drégelypalánkon

A múlt vasárnap Drégelypalánkon rendezték meg a sorozatos népművelési napok egyikét.

Történelmi levegő, történelmi múlt szele csapja meg arcunkat, amikor ebbe a községbe érünk, történelmi levegő, amely onnan árad szét a közeli hegyoromról, ahol büszkén emelkednek égnak Drégely várának romjai.

Ezek a romok a magyar hősiességnek, a magyar önfeledőzéseknek oly ragyogó példáját beszélik el nekünk, amelyhez fogható kevés van a magyar történelemben. Ugyan ki nem hallott volna már Szondyról?

A község lakosai többnyire munkás emberek, akik legnagyobb részben Pesten keresik meg mindennapi kenyerüket. Ez után nagy nyomot hagy a község életén. A néprisélet majdnem teljesen megszűnt, s helyébe a városi tömeg polgári ruhák kerültek. A férfiakról legnagyobb részben lekerült a csizma s pantalló viselő. A fiatalabbak már nyakendővel s kitömött vállakkal erősen a városi befolyás alatt állanak. A néprisélettel együtt eltűntek az ősi népszokások is, sőt a palóc tájékozódás is csak itt-ott csillan fel.

A községben különösen erős kulturális élet folyik. A volt határőrség lakotányát sikerült a községnek megszereznie az államtól s ott nagyszerű kultúrteremtő létesítettek, amelybe Kleencz Ottó ép. plébános áldozatkészsége révén kekenyifilm mozit épít is szerelték. Szinte páratlan az az áldozatkészség, amellyel Kleencz eszperes ur felkarolja községének kulturális fejlődését.

A népművelési nap is a plébánia hatalmas, tágas udvarán folyt le, ahol fényes kis színpadot állítottak fel. Kár, hogy az eső kényes megzavarta az ünnepséget s így a környező falvak népe nem tudott eljönni a szép ünnepségre.

A népművelési napra előjött a vármegye alispánja dr. Hetényi Rezső is, aki fáradságtalanul résztvevő minden népművelési napon, mindentől buzdit, jótanácsot ad a látni, hogy a fa'u kulturális fejlődését a szívén viseli. Kiszéretében előjöttek a megye és a járás vezető tisztviselői közül számosan, de ott láttuk a helyi és környékbeli intelligenciát is.

Az előadást kert- és udvarverány előzte meg. A kertgazdász terén Palánk különösen vezet és nagyempenzű gyümölcsöt, főleg epert szállít nemcsak a hazai, hanem a külföldi piacra is. De felvonult a versenyre a nemzetnek igazi virágoskertje is, az apró gyermekesre, amelynek gondozása a községben alakult zöldkeresztes egészségház felügyeletére, mint a legjobb kezeke van bízra.

A falunap kulturális részében először Szondy György emlékének áldoztak egy egyfelvonásos történelmi színjátékkal, jó betámasztásban. A szavalatok közül különösen nagy hatást váltott ki Kozma: A magyar paraszt c. költeménye, amelyet Kovács József adott elő jó szavalókészséggel. Itt lehetett látni, hogy a régi tárgy, saját sorát visszatükröző költeményt mennyivel jobban át tudja érezni a fa'u, mint a tőle gondolatvilágban távol álló idegen költeményeket. Helyesek voltak a vidám egyfelvonások is. Nagy tapsot arattak a magyar népdalok, amelyeket Luga Antal tanító tanított be, aki az egész iskolán kívüli népművelésnek a szíve-lelke. Ő vezette a tél folyamán a magyar jótáncot, amelynek szép eredményt írt mutatkozott.

A legkedvesebb és a szemnek leggyönyörűbbet látvány a magyar népi kórtánc volt, amelyet a Kalász leányegylet tagjai táncoltak cigányzene kísérettel. Látszott a precíz betanításon, hogy a leányegylet vezetője Luga Antal nagyon sokat és szeretettel foglalkozott a leányokkal. A szép ünnepséget a levante szakszempompás gyakorlati és gulái zárta be, majd díszmenetben vonultak el a megjelentek előtt. Ezután megtekintettük az iskolában a népművészeti kiállítást. Itt Drégelypalánk, Hídreg, Vécé községek mutatják be a szebbnél-szebb házi szőtteseket, a kukoricahéncsből készült tá-

kákat, papucsokat, amelyek különösen most nagyon aktuálisak. A kiállított régi szép menyecske főkötőkre már úgy tekintenek itt, mint valami muzeális tárgyakra. Szépek az iskolai készítmények és rajzok is.

KOLONFÉLÉK

— **Örökbe fogadás.** Horatsik Pál, lapunk kiadóját nagybátyja, Bartha Ferenc köszönőüjjal eszperes-plébános örökbe fogadta és Horatsik Pál ennek alapján igazságügyi miniszteri engedéllyel családi nevét Bartha névre változtatta át.

— **A BARSÍ REF. LELKÉSZÉGYESÜLET** f. hó 19-én Léván gyűlést tartott, amely alkalommal Czegléd Pál eszperes lelkész emlékbeszédet mondott az 1938. május havában 42 éves korában elhunyt Antal Gyula lévai ref. lelkészről. Ismertette küzdelmes, nehéz ifjúságát, méltatta a jelzés áldozatos életét, amelyet hívei lelki életének kimélyítésén fáradozott, ismertette egyházépítő munkásságát, amellyel nemcsak az egyházközség régi birtokállományát mentette meg a gazdasági krízis során, hanem még gyarapította is. Végül Antal Gyuláról mint magyar emberről emlékezett: „Mint magyar ember nem volt a Dólibabok hőse, a sírva vigadó, ugyanis mindegy magyar, hanem egész életét Széchenyi István szellemében az építő, alkotó munka szenvedélyes szeretete jellemezte.” Városfejlesztő munkásságával örökre beírta nevét Léva történetébe.

— **JULIUS 9 ÉN,** szombaton este az Árvaház barátai a Városi Kávéházban jöttek össze.

— **A LÉVAI IPAROS OLVASÓKÖR** tekeszokostálya f. évi 28—29-én, vasárnap és hétfőn dijkuglizást rendez értékes tárgyakkal, amelyre ezúton is tisztelettel meghívja a t. tagjait és azok vendégeit a Vezetőség.

— **A GYÜMÖLCSTERMELŐK** Bars és hontvármegyei Tagegyesülete értesíti Tagjait, hogy a befizési cukorkaakció a lévai tagok kivételével július hó 2-án déli 12 óráig jelentkezhetnek. Jelentkezés városánál 31. szeptember. A tagsági ügyeket, tagdíjbeszámítást, új tagok jelentkezését az igényés előtt vármegyeháza 76 sz. alatt kell intézni. Befizési cukrot csak 1942 évre érvényesített tagsági jegyre lehet igényelni. Értesítjük továbbá tagjainkat, hogy kálicszappant, csakis permetezőes csövek 225 P-ért és kőtorofonlalt pedig 280 P-ért lehet vásárolni. Keve László csegnél Léván. Mindkettőt csak tagjaink vásárolhatják.

— **BEFÖZÉSI CUKORIGÉNYLÉS** július hó 2-án délig a városánál 31. szeptemberig történik.

— **KÖMLEY LÁSZLÓ** nagysallói ref. igazgató-tanító fiát ifj. Kömley Lászlót, június 20-án Pécsen a jogtudományok doktorává avattak.

— **A SZMKÉ országos választmányi tagjai** sorából tévedésből kimaradt Molnár László nagysallói rom. kath. igazgató-tanító neve.

— **AZ EGYESÜLT KERESZTÉNY NEMZETI LIGA** felvidéki osztálya Komáromban megtartott ülésén dr. Hetényi Rezső alispánt, Győr Révay István főbírtokost, Czegléd Pál eszperest, dr. Pátyi Pál főszolgabírtót és Fija Tibort a SZMKÉ közéleti titkárárt választmányi tagokká választották meg.

— **A NAGYKALNAI RK NÉPISKOLA** évzáró ünnepélyén a Vöröskeresztnek 26 pengőzt gyűjtött. A hozzájuk beiktatót összeget rendelkezési helyére továbbítottuk.

— **JEGYZŐI KINEVEZÉSEK.** A belügyminiszter Széll Zoltánt honfoglalásgyarmati, Sornody Károlyt garmenzégyörgyi, Veres Lajoszt alsópóli és Dák Ferencet nagysallói közjegyzővé nevezte ki.

— **KÖNYVADOMÁNYA A LEVENTÉKNEK.** Léva város közhivatala a Buvár népszerű tudományos folyóirat két évfolyamát és a Nemzeti Könyvtár 22 kötetét adományozta a lévai levante könyvtárnak.

— **TALÁLTAK** pisztolyt, órát, karikára fűzött kulcsokat; a rendőrségen átvehető.

Amit meg kell írni

Miért nem kezelik a strand homokját?

Próbálja ki a gondok egyszerű!

Ujpesten nem kapnak a zsidók tejet, Kecskeméten és Rákospalotán pedig húst.

Taxin járnak a zsidók sajtóért Vámosladányba.

Kereszténynek nem adták ki a káikai villát, pedig egzisztenciája függött tőle, most pedig beköltözött egy zsidó.

— **VÁLASZTMÁNYI ÜLÉS.** A Magyar Megújulás Pártja f. hó 29-én délelőtt 10 órakor a városi színházban nagy választmányi ülést tart, amelyen a párt megyei tisztviselőin kívül megjelennek: intéz Imrédy Béla ny. miniszterelnök, vitéz Irányi Bláné Vincze András ny. altábornagy, országos szervező, Lacza Antal, Fűssy Kálmán és Pinter Béla országgyűlési képviselők.

— **ÉRTESETÉS.** Jézus Ssive szentképek már csak 1 ig kaphatók a következő helyeken: Az Irgalmas Nővérek Intézetében, a sekrestyében, Gréta Mihály és özv. Matus Kálmáné dohánytörszékben.

— **TÜZHARCOSOK KÖZGYŰLÉSE** Az Orsz. Tűzharcos Szövetség lévai főcsoportja július hó 5-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Városi Stálli nagytermében tartja évi rendes közgyűlést. Tárgegyorvaz: Elnöki jelentés; pénzügyi jelentés; számvizsgáló jelentés; felmentvény megadása; tisztulítás; esetleges indítványok.

— **RÉMHÍRTERJESZTÉS.** Az ipolysági kir. törvényszék Bartek Károly, Szócásnyai András, Lshoczky Sándorné és Lukács Józsefné alsópóli lakosokat rémhírtérjesztésért 20—20 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— **DR. BALASSA BRUNÓ** miniszteri osztályfőnök, a kultuszminisztérium nemzetnevelési osztályának vezetője, a nemzetnevelés csőjáról tartott előadást a népművelési tanfolyamon. A beszédében hangostatta a nemzetnevelés fontosságát, s kijáit és feladatait. Husz évvel ezelőt még nem tulajdonított neki fontosságot, ma már mindenki érzi, hogy egyének és nemzetek sorát nem a tudás, hanem a neveltség és jellem döntik el. Az annyira fontos korszerű nemzetnevelésnek fundamentuma az iskola, de itt nem végződik, hanem végig kell kísérnie a sirlg. Kitért az önevelésre és a nemzetnevelés fontosságára, nemzeti sorsproblémáival kapcsolatban. Nagyszerű előadása után Thuróczy Károly főispán fejtegette a népművelés honvédelmi fontosságát és figyelmébe ajánlotta az előadónak a vármegyében dr. Hetényi Rezső alispán kezdeményezésére megindult falunapok jelentőségére.

— **LEVENTE CÉLLŐVÉ VÁRSÉNY.** Június 21-én a lévai járási és Léva megyei városi levante oktatók és levanték részére megtartott céllövő versenyen az alábbi helyezést érték el. Teshelyzet: fekvő síva és térdelve. Levante oktatók kispuskával: 1. Bondor István lev. oktató Garamlök 143 egységgel. 2. Klacsó János lev. oktató Léva 141 egységgel. 3. Szombath Antal lev. oktató Fajkúrt 140 egységgel. Leventék hadipuskával: fekvő szabadon. 1. Jakubik János lev. Léva 46 egységgel. 2. Kőteles László lev. 45 egységgel. 3. Dóka Lajos levante Orozka 45 egységgel. Leventék kispuskával: fekvő, állva, térdelve. 1. Kajtár Kálmán levante Nagysáro 116 egységgel. 2. Sirlfőző András levante Nagykálna 112 egységgel. 3. Mátéfy Pál levante Fajkúrt 103 egységgel.

— **AZ „UNGARN” JUNIUSI SZÁMÁBAN** vitéz Surányi Ungár Tivadár a magyar-német gazdasági kapcsolatokról, Bakó Elemér az újabb magyar nyelvjárás-kutatásról, vitéz Szarka Géza Székeshérvár történetéről, Markó Árpád a német-dán háborúban résztvevő magyar csapatokról, Schmidt Sándor Adrienne a magyar néptáncról, Dénes Jenő a kolozsvári művészeti hetekről ír. Márai Sándor miniatűrjeit, Sirtó Kálmán és Sinka István verseit, gazdag kép- és térképmellékletet és sokoldalú magyar-német kultúremléket közöl.

Nagyszerű kulturális események ígérkeznek a mai napon megnyíló lakásművészeti és képiállítás

Megtekintettük a volt „Orient” mozitermében ma megnyíló kiállítást, melyet két lelkes budapesti művész: Borbély Sándor, több díjat nyert festő-művész és Weszely Kálmán látványvezető rendeznek.

Méreteiben is imponáló, kivitelezésében pedig nagyvonalú, biztos kezü művészek munkája ez a kiállítás, mely városunk nagy kulturális eseménye lesz. A társadalom minden rétegét érdekelt és gyönyörködhető látványosságon kívül szemlélteti a korszerű lakás művészi megoldását. A lakásberendezés minden tartozéka, a bútor, szőnyeg, virág, dísz tárgyak, képek mind fővonalú, művészi ízléssel összeválogatva, elrendezve és csoportosítva. Bekapcsolódik művészi szervirozásban a levél-keresztény kereskedelem is, egy-egy izléses, színpompás boxban.

Komoly erkölcsi erőt kölcsönöz és a kiállítás értéket növeli az, hogy csak keresztény iparosok és kereskedők vehetnek részt benne. Búszkék is lehetünk rá, hogy bemutatathatjuk az első között, hogy igenis van tiszta keresztény ipar és kereskedelem.

Számos érdekes eseménye lesz a kiállításnak. Így Keru O. és Bartos rum- és likörgyárak ingyenes likörgyártója, Hajdu fotószalon színerékeny lemeze fölött, villannyal megvilágított pozitívje. A „Hangya” nemes porcellánjával, Hatscher és Szumrák ezüst ötvös munkájával, Surányi kétfestő műbútoras pavilonjával, Kiss Testvérek és Szabó műbútorasztalok remeke készült szobáival, Szabó rádiós, Baroska mechanikus, Moravék művészi vonalú kályháival, Koráb kertész virágkötvényeivel, Paál textíles, Pálly éleztárlat, Aragonit művek, Pavúk csemegés, Várm. Közéll. Szövetkezet, Frach József és fia kalapos cég, Nozdovitzky konyha-felszereléssel és a Nyitrai és Tsa könyv-és papírkereskedése egészítik ki a gazdag anyagot.

Leírni lehetetlen volna a 120 vászonból álló képtárlatot, mely gazdag és értékes anyagával külön lelket és szemet gyönyörködtető látványosság. A magyar festőművészet legkiválóbb reprezentánsai szerepelnek: Glitz Oszkár, Csók István, Rudnay Gyula, Dudits Andor, Gaál Ferenc stb.

Borbély Sándor a kiállítást rendező művész külön saját 30 vászra kelt fölűnést. Több kellemes és hatásos vásznával szerepel; Csáky Lukács, Szegedi Kovács stb.

A kiállítást ma d. e. fél 10-kor dr. Lehotzky Bruno polgármester nyitja meg ünnepélyesen.

— MÉGSEM „PARASZT” A FÖLDMIVÉS! Az Arany- és Ezüstkézléses Gazdák Országos Szövetségének előkészítő bizottsági ülésén az érekekvári arany- és ezüstkézléses gazdák köre ideitványt terjesztett elő, melynek alapján egyhangú határozattal kimondták, hogy minden eszközzel közreműködnek abban, hogy a „paraszt” své, mint idegen és helytelen, kiküszöböltesse a magyar nyelvől és elhelyezze a gazdaközönség megjelölésére a jó magyar hangzású „földmives” szó használatáért.

— KALÁSZ LEÁNYNAP IPOLYNYÉKEN. Az elmúlt vasárnap az Ipolynyék és környéke Kálász leánygyuletek nagyvadású Leánynapot rendeztek. A Leánynap tábori főpapi szentmisével kezdődött, amelyet Gregorovits Lipót prot. kanonok mondott nagy papi segédlettel. A szentmise után tartották meg a megjelent Kálász leánygyuletek közös díszgyűlést, amelyen minden leánygyület beszámolt az egyeztetési üléséről. Ezekből a beszámolókból is kitént, hogy a Kálász leánygyuletek milyen nagy hivatást töltenek be a község életében. A katolikus sajtó központi kiadója beszélt ezután a katolikus sajtó fontosságáról, majd Gregorovits Lipót prot. kanonok tartott záróbeszédet, amelyben elismerését fejezte ki a Leánygyuletek eredményes szép munkája felett és további munkára buzdította őket. Dörlés után a hatalmas leányszereg kivonult egy kedves kis völgykatiába, amely szinte predestinálva volt a szabadbírói bemutatás előadás helyéül. A domboldalakat sűrű teleültek az egész környékről összeresegelt nézők és gyönyörködtek az ősi képviselőkben és a bemutatott szokásokban. Az inámi leányok bemutatották a pünkösdfőlt, ezt az eredeti inámi népszokást, a nyéki leányok az „Ángyom sültöt” rést népi játékok mutatták be, de a többi falu is mind elhozta a maga eredeti ősi játékát, szokását és népi énekeit. A magyar táncbemutatón a drégelypalánki leányok tündek ki különösen. A jólsikerült bemutatót Metzger Gabriella központi titkárnő irányította, ő tartotta a nagyon tartalmas bevezető beszédét és ő magyarázta meg az egyes népszokások jelentőségét is. Eismérés illetti meg a leánygyuletek vezetőit is, akik minden szabad idejüket feláldozva dolgoznak a faluért és a szebb magyar jövőért.

— AZ IPOLYSÁGI CRÉDÓ EGYESÜLET az elmúlt vasárnap tartotta évrzárógyűlését, melyen nemcsak a tagok, hanem vendégek is usgyszámban jelentek meg. Dr. Szabó Tivadér előnk meleg szeretettel üdvözölte dr. Paczolay Zoltán korm. főtanácsost, a balassagyarmati ügyvédi kamara elnökét, az évrzáró gyűlés előadóját, majd beszámolt az egyesület múlt évi működéséről. Majd Ambrózy Sándor k. tanító énekelte el mély érzéssel kellemes hangján a „Miatyánk” c. éneket. Paczolay Zoltán tartotta meg ezután előadását „Örök igazságokat követve járjuk az élet utját” címmel. Nagy hatást ért el. Bevezetőül Fircher János „Ember” c. versét szavalta el Daroczy László mély átérzéssel.

— AZ IPOLYSÁGI ZENEISKOLA megtartotta nyilvános évrzáró hangversenyét igen szép sikerrel. A növendékei fejlett játékkal lepték meg a nagyszámu hallgatókat. A kezdők közül kiemelkedtek Wavra Ágnes, Jakab Ibolya, Eszényi Ilona, Jakab Lóránt és Márton István. A haladók közül különösen a tehetséges Járdánházy Ildikó tűnt ki, aki Chopin keringőket és Bátor: Pergatium mobile-jét adta elő kiváló megérzéssel és egyszerű technikával. Nagyon jól szerepeltek még a haladók közül Somogyi Veronika, aki Brahms VI magyar táncát adta elő, továbbá Márton Mária, Márton Éva, Konlós Mária, Vámos Margit és Szinger Klára. A zeneiskola ezen szép sikere Riedegh Aranka okl. zenetanárnőnek az érdeke, aki 1939 től igazgatója az ipolysági zeneiskolának és ezen idő alatt igen kifejlesztette a zenekultúrát Ipolyágon. A jövőtanévben kellő számu jelentős esztén a hegedű szak is megnyílik.

— AZ IPOLYSÁGI ANYAKÖNYVI KIVONAT. Születések: Kunstár Pál Stehucsik Margit leány, Dombai István Dobák Mária fiu, Schreiber Ferenc Martinka Júlia leány, Fábán Márton Rohály Irén fiu, Balog Lajos Jakab Mária leány, Gál István Nozdovitzka Katalin leány, Jakab István Maska Erzsébet fiu, Gézece Bertalan Magdó Irén leány. Házasságok kötöttek: Bulla Tibor rk. Kovács Iona rk., Mészáros József rk. Axmann Margit rk. Meghaltak: Jakab Margit 13 évet, öz. Meiscec Béláné szül. Laurencsik Katalin 93 éves, öz. Szakács Józsefné szül. Simon Mária 77 éves.

— A VOLT CSEHSZLOVÁK BETEG-SEGÉLYZŐ PENZTÁR TAGJAINAK FIGYELMÉBE. A belügyminiszter rendlete értelmében a visszacsotolt területen, így tehát nálunk is, jelentkezniök kell mindazoknak a munkásoknak, akik a csehszlovák megszállás alatt a kerületi betegsegélyzők révén a balcsot elleni, rokkantsági és agkori biztosításnak tagjai voltak, de akkor is, ha ezidőszert az OTI tagok! A jelentkezés azért szükséges, mivel az ezzel kapcsolatos iratok egyrésze Prágában van, így az OTI-nak nem áll rendelkezésére pontos nyilvántartás a volt tagokról. A jelentkezés tehát minden volt biztosítottnak saját érdeke, mert aki nem jelentkezik, az elvesztheti a rokkantsági és agkori biztosítási jogainak igényét, mivel most készíttik elő Magyarország és Német Birodalom között az erre vonatkozó elszámolást. Jelentkezési határidő 1942. július 31. személyesen vagy írásban. Jelentkezési hely: az OTI lévai kerületi pénztára I. em. 23. Közégekben az előjárásokról is lehet jelentkezni. Nem kell jelentkezni azoknak, akik a visszacsotolás előtt a magánbiztosítók intézeténél voltak biztosítva. Nem kell jelentkezniök azoknak sem, akik jelenleg mint mezőgazdasági munkavállalók öregség és öveztség esetére az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél vannak biztosítva. A mezőgazdasági munkavállalóknak azonban csak abban az esetben nem kell jelentkezniök, ha az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél a biztosítási könyvüket már megkapták.

— AZ IPOLYSÁGI ÁLLAMI POLGÁRI ISKOLA TORNAÜNNEPELYE az esős idő dacára nagyszámu nézőközönség előtt folyt le. Szébbnél szebb műsor számokban gyönyörködhetett a közönség. Különösen a magyaros szabadságkorlatok, a svéd padgyakorlatok és a pompás magyar tánc kellettek méltó feltűnést. Nemes versenyre kelt a két ipolysági tanítész, hogy melyik tud szebbet, újkerübbet, látványosabbat nyújtani. Ipolyásg közönsége örömmel tapasztalta, hogy mindkét intézetben a testnevelés igen magas fokon áll.

— AZ IPOLYSÁGI ANYAKÖNYVI KIVONAT. Születések: Kunstár Pál Stehucsik Margit leány, Dombai István Dobák Mária fiu, Schreiber Ferenc Martinka Júlia leány, Fábán Márton Rohály Irén fiu, Balog Lajos Jakab Mária leány, Gál István Nozdovitzka Katalin leány, Jakab István Maska Erzsébet fiu, Gézece Bertalan Magdó Irén leány. Házasságok kötöttek: Bulla Tibor rk. Kovács Iona rk., Mészáros József rk. Axmann Margit rk. Meghaltak: Jakab Margit 13 évet, öz. Meiscec Béláné szül. Laurencsik Katalin 93 éves, öz. Szakács Józsefné szül. Simon Mária 77 éves.

— A VOLT CSEHSZLOVÁK BETEG-SEGÉLYZŐ PENZTÁR TAGJAINAK FIGYELMÉBE. A belügyminiszter rendlete értelmében a visszacsotolt területen, így tehát nálunk is, jelentkezniök kell mindazoknak a munkásoknak, akik a csehszlovák megszállás alatt a kerületi betegsegélyzők révén a balcsot elleni, rokkantsági és agkori biztosításnak tagjai voltak, de akkor is, ha ezidőszert az OTI tagok! A jelentkezés azért szükséges, mivel az ezzel kapcsolatos iratok egyrésze Prágában van, így az OTI-nak nem áll rendelkezésére pontos nyilvántartás a volt tagokról. A jelentkezés tehát minden volt biztosítottnak saját érdeke, mert aki nem jelentkezik, az elvesztheti a rokkantsági és agkori biztosítási jogainak igényét, mivel most készíttik elő Magyarország és Német Birodalom között az erre vonatkozó elszámolást. Jelentkezési határidő 1942. július 31. személyesen vagy írásban. Jelentkezési hely: az OTI lévai kerületi pénztára I. em. 23. Közégekben az előjárásokról is lehet jelentkezni. Nem kell jelentkezni azoknak, akik a visszacsotolás előtt a magánbiztosítók intézeténél voltak biztosítva. Nem kell jelentkezniök azoknak sem, akik jelenleg mint mezőgazdasági munkavállalók öregség és öveztség esetére az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél vannak biztosítva. A mezőgazdasági munkavállalóknak azonban csak abban az esetben nem kell jelentkezniök, ha az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél a biztosítási könyvüket már megkapták.

Anyakönyvi hivatal bejegyzése.

SZÜLETÉSEK. Kohn József Junger Mária leánya Éva - Nagy Károly Perlayk Blanka fia Zsolt - Kovács Károly Horváth Élla fia Kázmér Lajos - Mrázik László Szirtota Ilona leánya Matild - Stutika János Suránszky Rozália leánya Iren

HALÁLOZÁSOK. Mezei Márton 40 éves - Dr. Prizner Gyuja 78 éves - Hamar Kálmán 4 éves - öz. Dohány Sándorné sz. Konta Erzsébet 68 éves.

Kerthelyiség megnyitás!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

kerthelyiségemet

a mai nappal megnyitottam.

Kitűnő ételek és italok! - Cigányzene!

Szíves pártfogást kér, tisztelettel:

Szenessy Gyula

vendéglősök, Horthy Miklós-u. 81.

A Palmay-csoport mai társasbédje!

Az emlékmű leleplezése után az ünnepi nap délutánját további kedélyes együttlétben töltheti bajtársai, ha részt vesz a Kovács és Molnár vendéglősök által felszolgált egytál ételes társasbédén. —

Ebédre gulyás, délután laci-konyha. Kitűnő és friss italok.

A vidám hangulat biztosítva, mert

Kórody Gyula és Horvát Laci

cigányzenekara felváltva muzsikál.

Az ebéd félkettőkor lesz az öreg-laktanya melletti gyakorló-téren, ahová családjával együtt mindenkit magyaros szeretettel várunk:

**Kovács és Molnár
vendéglősök.**

Füredőszoba berendezést, porcellán mosdókagylót vennék (folyó vízre.) vitéz Ottóffy Werbóczy-tér 1 472

Tanuló fiu felvételik. Budaváry fogtechnikai laboratóriumában. 473

SZINHÁZ

A színházulat bucsuünnepi telt házak előtt folyt le. Hétfőn az árvaház javára hat helybeli műkedvelő közreműködésével az „1938 november 12” című, a felszabadulás idején játszódó darabot adták elő. A színeszék mellett a műkedvelőknek is nagy sikere volt. Zórád Aladár a szolgaleány szerepében törlmetszett hetke igényét, tőkletes figurát mintázott. P. Gábris Béla is eredeti kisebb-ségi magyar hazafit mutatott. Mészáros István, Kassás László, Máté László és Guty Lajos tehetségük javával léptek sorompóba a siker érdekében. A közönség a történet közel érezte a lelkéhez, sokat és lelkesen tapsolt.

Kedden a régi kedves Cigánybáró operett volt műsoron. Strauss zeneje ma is friss üdőséggel csengett. Hont Erzsébetnek hatalmas sikere volt, Staffi belépőjét meg kellett ismételnie. A címszerepben Dr. Kovács Józsefet szintén lelkes tapsaival tüntette ki a közönség. A szép előadásban a többi szereplők is lelkesedéssel működtek közre.

Szerdán vidám kabaré ment Honti és Nagy jutalomjátéka gyanánt. Telt ház tapolt a bucsuzó operettjáratnak. Sajaos, azonban sok volt az izléstelenség. Márton István is fellépett. Énektudása sokat fejlődött. Nagy sikere volt. P. Gábris Béla tréfái dörögtek. Zórád Aladár mint konferánst is előszóadta.

Bucsuünnepi ülsőn Nőráját adta elő a színházulat. Telt ház nézte végig az évad legsikerültebb előadását. Lehotay Apárd, a Nemzeti Színház tagja vendégszerepelt a férj szerepében. Nagyszerű alakítást nyújtott. Ért és nem játszott. Külön ki kell emelni pártalan arcjátékát. Dolgos Ida egyaránt kitűnően alakította a csúcsot, majd öbrödő Nórát. Most láttuk, hogy Honti drámai képességeit milyen kár operettfigurákban elfecérelni. Párterfi az orvos szerepében csillogtatta hiváló képességeit. Niday, Irsay és a bájos gyerekek tették teljessé a kitűnő együttest. A közönség nem tudott betelni. A harmadik felvonás után jó része várta a negyediket és a remélt „hepiandót”.

— AZ ACTIO CATHOLICA KERÜLETI TANÁCSGYŰLÉSE IPOLYSÁGON, I. hó 8-án volt a Katolikus Kör nagyteremében. Az ülésen résztvett a kerület papja, tanítója, a kat. egyesületet vezetői. K. Encanók Ottó drégelypalánki esperes nyitotta meg az ülést a bszámmal: az egyes szakosztályok múlt évi működéséről. A tanács ezután megválasztotta a kerület új vezetőségét. A központi tanácsba Dr. Szabó Tivadár törv. tanácselölököt küldte ki, majd az egyes szakosztályok vezetőit választotta meg. A hitbuzgalmi sz. o. vezetőjévé: Petressé János esperes, plébánost, a kulturális sz. o. vezetőjévé: Kellárovits László tanítót, a szociális sz. o. vezetőjévé Semogyi Béláné földbírtokost, a sajtó sz. o. vezetőjévé: Nedeczky Szilárd drégelypalánki főjegyzőt, a szervezési sz. o. vezetőjévé: Horayák Odilló gimn. tanárt, kerületi moderátorra Petressé János esper. plébánost, Kalót vezetővé: Stikszay József tanítót, Kalász vezetővé: Semogyi Katinkát, Siivgárda vezetővé: Mészáros Gisella tanítónőt választotta meg. Dr. Szapponos Béla A. C. Központi titkár tartott ezután előadást a Levante és a Kalót egyesületek egymáshoz való viszonyáról. Ismertette vitáz Bály A. János altábornagy orsz. levante pártcsapok meggyőzését a Kalót szervezettel, amely egyesület fémillió bszervezett tagjával az ország leghatalmasabb ifjúsági szervezete. Vázolta a Levante és Kalót egyesületek célját, amelyeknek a legazorosabb együttműködést kell kifejteniük. Majd Gregorovits Lipót protonotárius kanonok az A. C. esztorgony igazgatója az egyes szakosztályok jövő évi célkitűzését jelölte meg, bszűdítte a jelenlévőket a világi apostolokdásra. A tanácsulés elhatározta egy szegénysorsu tanuló nevelési költségeit fedezni fogja a komáromi Mariánumban, akit majd a papi pályára készítenek ott elő.

Nézzé meg okvetlen

a ma megnyílt lakásművészeti bemutató (volt Orient mozgó) külön termében levő

Nyitva: Junius 28-tól
július 5-ig reggel 9
órától este 8 óráig!

ZENE — BÜFFÉ!

Belépődij: 50 fillér.

— NÉVNAPMEGVÁLTÁS címén báró Majthényi László felsőházi tag lapunk utján husz pengőt a lévai árvaháznak és husz pengőt a Vöröskeresztnek, Majthényi László főszolgabíró harminc pengőt az árvaháznak adományozott. Rendeltetési helyére juttattuk.

— KÖSZÖNET. A lévai árvaház vezetősége hála köszönetét fejezi ki a színházulat tagjainak és a lelkes műkedvelőknek az árvaház javára rendezett előadásért, amelyből az árvaház 73 pengő tíz fillérhez jutott. (Dr. Kmoskó Béla adománya 10 P, Pock Mátyasé 5 P.)

Kenyértörvény

Egyik előző számunkban már ismertettük vitez Divéki Andor fenti című mostanában megjelent könyvét. A szerző az érsekvári járás népszerű és ugy hazafias, mint polgári erőnye, valamint puritán jellege miatt általános megbecsülésnek örvendő főszolgabírás, akinek további sikereket kívánunk a keresztény és nemzeti Magyarország továbbá önzetlen szolgálata terén.

Dr. Divéky Andor könyvéről a Nemzeti Élet legújabb számában az alábbi méltatást olvassuk:

Egy érdekes könyv került a piacra, mely a mostani könyvnap szenzációja.

Mint műfej, ismeretlen, címe a „Kenyértörvény”. Szerzője egy aktív főszolgabíró. Tartalma nem egyszerű törvénygyűjtemény, hanem a társadalmi fejlődés olyan alapfogalmai, mely kiindulópontja lehet a háboru utáni társadalmi és gazdasági új berendezkedésnek. A „Kenyér-törvény” egy új korzak alkotója: a faszizmus és nemzetiszocializmus fejlődési fokozata, mely gazdasági megoldással párosul. A magyar rögbi fakadó gondolat minden magyar ember lelkiületét megfogja, egyben a gyökeres belső átalakulás gyakorlati végrehajtását készíti elő diktatura és ferradalom nélkül. Gondolat, amely a mai kor bizonytalanságából hisegíti az emberből jövőért harcoló embert.

Fellángoló lélekkel köszönti minden magyar a keresztfa által darékbetört krisztusi társadalomépítés eszmei folytatását, amely gyakorlatilag oldja meg a proletáriátus felszámolását, a tőke és munka értékének megteremtését, a termelési rendnek a fogyasztási rend megalkotásával való kiegészítését, a munkanélküliség önszabályozó kivédését, a földreform előfeltételének megalkotását stb.

Mind olyan mélyreható, elkerülhetetlen reformok, amelyeknek értéke korszakot jelent és hatása kiterjed a gazdasági élet minden megnyilvánulására.

Mindenen mélyreható, elkerülhetetlen reformok elindítója egy idejében hitelle adott darab kenyér. Ez a darab kenyér szabadságra fel a dolgozókat millióit a holnap bizonytalansága és a tőkétől való függősége alól.

Ezzel indul utjára a „Lax Pania”, mely hivatta van a nemzet egységes táboraiba egyesíteni a magyarság minden rétegét. (H. A.)

Képkiallítás

A legnagyobb magyar festőművészek 120 reiki vásznai szerepelnek: Glatz Oszkár, Csók István, Rudnay Gyula, Dudits Andor, Gaál Ferenc stb. A képkiallítás rendező művész saját 30 vásznan, továbbá Csáky Lukács, Szegedi Kovács stb.

— KINEVEZÉS. A főispán dr. Herczeg József nyug. főszolgabíró tb. vármegyei főjegyzővé nevezte ki.

— ISKOLASEGÉLY. A kultuszminiszter az ipolynéki rk. népiskola részére hat tanterem és tanítói lakás építésére hatvan ezer pengő államségélyt helyezett kiállításba. Az államségély a szükséges előmunkálatok elkészítése és a még hiányzó összeg biztosítása után nyer kiutalást.

— KEDDEN A KATOLIKUS KÖRBEŊ Poltjék Károly erdélyi világtalan tanár nagyszerű oroszországi vonatkozású előadást tartott. Értmennyekkel teli előadása mély hatást váltott ki. Ugyancsak hasonló sikerrel tartott előadást az Állami Iseumban is. Reméljük, hogy a kiváló előadóhoz máskor is lesz szerencsénk.

SPORT

Lévai TE—Dunakeszi 5:1 (1:1).

Börös 3 és Anyagi 2 gólvaja, pompás játékkal győzött az LTE a listavezető ellen. A góllövőkön kívül kitűnt Horváth II., Bali, Németh I. és Szabó I.

LTE—Ipolysági FC 1:1 (1:1).

Ipolyságot folyt le a mérkőzés. A Börös, Németh I-t és Horváth II-t nélkülöző LTE gólját Nemcsok lökte. Kitűnt Szabó III., Halász és Bali.

Árverési hirdetmény.

Garamvezekény község a Garambalparti vadászterületet (kb. 340 k. hold, részben erdő) július hó 5-én d. u. 3 órakor a községvásan nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek 10 évre bérbe adja. Kikiáltási ár 150 P. Árverésen bánatpénz 15 P., de utánna óvadékra kiegészítenéd. Vad: nyul, fogoly, facán, szalonka, vadkacsa, róka, őz. Utóajánlat nem lehet. Fegyvertartási engedélyt és vadászjegyet kérni fogjuk előrebemutattani. Bővebb feltételek a községvásanál a hivatalos órák alatt Lekeren megtudhatók.

ELŐLJÁRÓSÁG.

Pályázati hirdetmény.

„A lévai községi iparostanonciskola felügyelőbizottsága pályázatot hirdet az 1942—43. tanévvél kezdődő 3 év tartamára betöltendő 44 közismereti, 6 általános rajz, 6 borbély, 3 fa és festő, 3 férfi szabó, 3 női szabó és 6 fémipari szakrajz órák tanítására. Díjazás törvényeszerű. Határidő augusztus 1. Kérvényeket a felügyelőbizottsághoz címezve az iskola igazgatóságához küldendők.”

FELÜGYELŐBIZOTTSÁG.

APRÓ HIRDETESEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre kérünk választára szelgáló levelezőlapot csatolni

Ma és minden nap Zvaránál találkozunk. 7

Keveset használt szönyeget vennék. Cim a kiadóban.

Traktort egyszáz hold tarlószántásra keresek, azonnal aratás utánra. Csatt Mihály, Kislüle. 445

Egy jófogalmu fűszerüzlet, trafikjoggal más elfoglaltság miatt sürgősen eladó. Érd. Král Mihály, nagykereskedés. 458

Szép ezüstroka, kétsütős asztalparhert eladó. Cim a kiadóban. 469

Okl. középiskolai tanár, nyelviszakos vizsgára előkészítést vállal. Szechenyi-u. 15. l. 22. 460

Tanuló felvétetik Takács szobafestőnél, Léván. 462

Tanulót felveszek, Györgyi Pál bőrnődös-szigyártó. 463

Kiadó szoba, konyha és speiz Bati-utca 20. szám alatt. 464

Gyermekleány augusztus 1-től elmenne. Cim a kiadóban. 466

Kasznárságban egy telek eladó. Érdeklődni lehet: Mátyás király-u. 7. 468

Egy külbenjárható butorozott szoba fürdőhasználatlalt kiadó. Felszabadulás ut 1. 169

Fiú és leány tanuló felvétetik Gápel János fodrásznál. 176

Eladó szőlő a Kereszthegyen hajlékkal együtt. Érdeklődni lehet a Bars kiadóhivatalában.

Kerékpár igazolványok

kaphatók Nyitrai és Társa könyvesboltjában. Ára 6 fill.

Festék

és háztartási cikkeket legjobban és legolcsóbb napiáron

Ürge József

szaküzletében szerezheti be (Postával szemben)

Denaturált szesz kimérve állandóan kapható.

1922 1942

Kerékpárok, varrógépek, vadászfegyverek, vadászati és halászati cikkek Szakszerű kereskedése és javító műhelye.

Telefon: 130.

Napraforgó-termesztési verseny

Az olajosmagvak termés eredményének emelése és a termesztési kedv fokozása érdekében a földművelésügyi miniszter Kamaránknál napraforgó termesztési verseny rendezésével bízta meg. A napraforgó termesztési versenyben résztvehet minden 50-500 kat. hold szántóterülettel rendelkező gazda, és pedig két csoportban külön csoportban a 200 holdon aluli és külön a 200 holdon felüliek. Az olajosmag termesztésének sikeréhez fűződő nemzeti érdekek megkívánják, hogy a gazdák a versenyre minél számosabban jelentkezzenek. Éppen ezért a földművelésügyi miniszter ur nagyszámú pénz- és oklevél díjat tűzött ki, a Kamaránknál működési területén legjobb eredményt elértő gazda 500 P. első díjban és elismerő oklevélben részesül. 6 második díj a 250 P. és 10 harmadik a 150 P. E díjak mindkét bírtoknagság-csoportra külön-külön érvényesek, tehát külön a 200 kat. holdon aluli és külön a 200 kat. holdon felüli területen gazdálkodók részére. Jelentkezni lehet Kamaránknál, egyszerű levelezőlapon. Cim: Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara, Komárom, Ferenc József rakpart 16. Jelentkezési határidő 1942. július 15.

VÁROSI MOZGÓ LÉVA

Jun. 28. vasárnap 2-4, 1,7 és 1,9 ó.
Jun. 29. hétfőn 2-4, 1,7 és 1,9 ó.

Jacobi Viktor világhírű operettje:

Leányvásár

SZELECZKY ZITA nagyszerű parádés főszerepben. SÁRDY JÁNOS gyönyörű énekszámokkal szerepel. — A humorról Latabár Kálmán Kis Manyival gondoskodik. További szereplők Bilicsi Tivadar és Makláry Zoltán. — Magyar Híradó!

Jun. 30. kedden este 1,7 és 1,9 ó.
Jul. 1. szerdán este 1,7 és 1,9 ó.
Jul. 2. csütörtökön este 1,7 és 1,9 ó.

Az olasz filmgyártás legújabb mű-
renneke, a kiváló rendezés, kiáll-
tás mestermű

KALÓZSZERELEM

Főszerepekben: Fosco Giachetti,
Doris Durenti és Camillo Pilotto.
16 éven aluliaknak is alkalmas.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű köz-
önséget, hogy anyagi áldozatot nem
kimélve a színiévad alatt elmaradt 4
drb Ufa híradót pótlólag minden kedd
és csütörtöki műsorhoz lehozzuk, úgy,
hogy négy héten keresztül dupla Ufa
híradót vetítünk a kedd-csüt. műsornál.

Jul. 3. pénteken este 1,7 és 1,9 ó.
Jul. 4. szombaton este 1,7 és 1,9 ó.
Jul. 5. vasárnap 2-4, 1,7 és 1,9 ó.

Legaktuálisabb háborús filmünk. A
Földközi tengeren lefolyt titáni
tengeri ütközet

A 103

nem tér vissza...

A filmben szereplők az olasz had-
tengerészet tisztjei, altisztjei és
legénysége. A Tirreniai tenger ha-
dikikötőinek parancsnokságai és
szervei. A film felvételeihez ren-
delkezésre álltak 12 naszád, 18
hidroplán, 12 gyorsnaszád, a „Ti-
tano” és a „Ciklope” mentőhajók
és az „Anteo” uszódaru. - Magyar
híradó. - 16 éven aluliaknak is alkalmas.

Jegyelővétel mindennap reggel 9 órától.

ZONGORAHANGOLÓ LÉVÁN VAN BUDAPESTRŐL

B. CIMEKET MIELŐBB A BARS-HONT
KIADÓHIVATALÁBA KÉRI LE A D N I.

BÍRÓ JÓZSEF

képesített zongorakészítő és
és hangoló mester. Nagyobb
zongorajavítást kedvező rész-
letfizetésre vállalkoz. Zongorát
vagy pianinót veszek — ROSSZAT IS

Férfikalapot, és sportsapkát vásároljon

Frasch József és Fia
(cégt. FRASCH BÉLA)

kalapszaküzletében - Léván,
Szent István-út 10. sz. alatt.

Állandóan raktáron tartok
tisztí és rendőri egységeknek

Kalapjavítások
jutányos árban!